

A Pécsi Ítéltábla a dr. Hegedűs István pártfogó ügyvéd (fél címe 1) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Zámbó Gábor ügyvéd (fél címe 2) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Kaposvári Törvényszék 11.P.21.234/2013/9. számú, 2014. február 12. napján kelt ítélete ellen az alperes által 11. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, az ítélet rendelkező részéből a megállapításra és elégtétel adására vonatkozó rendelkezéseket mellőzi, és azok helyett a következőképpen rendelkezik:

A bíróság megállapítja, hogy az alperes megsértette a felperes becsületét, emberi méltóságát, valamint a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát a **K. K** igazságügyi pszichológus szakértő előtt 2007. május 22. napján lezajlott vizsgálaton tett következő kijelentéseivel: „a gyermeket lehet, hogy odacsapta”, valamint „a felperest minden munkahelyéről kirakják, megbízhatatlan és lopott”.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adjon elégtételt a felperesnek ajánlott levélben, melynek a szövege a következő:

„Alulírott alperes ezúton fejezem ki a sajnálkozásomat felperes felé, akiről a **K. K** igazságügyi pszichológus szakértő előtt 2007. május 22. napján lezajlott vizsgálaton valótlanul állítottam, hogy „a gyermeket lehet, hogy odacsapta”, valamint „a felperest minden munkahelyéről kirakják, megbízhatatlan és lopott”.

A felperes keresetét a fentieket meghaladóan utasítja el.

Az elsőfokú ítéletnek a perköltségre vonatkozó rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára, az illetékes állami adóhatóság felhívására - az ott írt időben és módon - 24.000 (huszonnégyezer) forint feljegyzett részilletéket, míg a fennmaradó feljegyzett 24.000 (huszonnégyezer) forint részilletéket a Magyar Állam viseli.

Mindkét fél másodfokú eljárásban felmerült saját költségét maga viseli. Így a felperes pártfogó ügyvédjének a díját a felperes köteles viselni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A peres felek élettársak voltak, kapcsolatukból 2005. évben **S** utónevű gyermekük született. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a felek a kapcsolatuk megromlása után a gyermekkel való apai kapcsolattartás szabályozása érdekében elrendelt igazságügyi pszichológus szakértői vizsgálaton vettek részt. **K.** **K** igazságügyi pszichológus szakértő előtt 2007. május 22. napján a jelen per alperese, az anya úgy nyilatkozott, hogy a felperes apa előző házasságából született gyermeke 3-4 hónapos korában elhunyt, halála körülményei miatt a felperest meggyanúsították, de végül felmentették. Kijelentette, lehet, hogy a felperes „a gyermekét odacsapta.” Emellett tényként közölte, hogy „a felperest minden munkahelyéről kirakják, megbízhatatlan és lopott”.

A fenti kijelentései miatt a felperes 2007. július 17. napján feljelentést tett az alperes ellen rágalmazás vétsége miatt. A **K** Városi Bíróság 9.B.189/2007/11. számú, 2008. április 24. napján kelt ítéletével felmentette az alperest a rágalmazás vétségének vádjáról. A felperes fellebbezése folytán eljáró **Z** Bíróság, mint másodfokú bíróság azonban Bf.297/2008/3. számú jogerős ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és az alperes bűnösségét a Btk.179.§-a (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő rágalmazás vétségében megállapította, ezért őt egy évi próbára bocsátotta. A másodfokú bíróság ítéletét a **Gy** Ítélőtábla, mint harmadfokú bíróság Bf.70/2008/3. számú végzésével helybenhagyta 2009. november 24-én. A jogerős büntető ítélet megállapította, hogy az alperesnek a felperesre tett megállapításai becsmérlőek voltak, és a szakértői meghallgatás során kijelentéseit nem véleményként közölte, hanem tényként állította. A **Gy** Ítélőtábla pedig mindehhez hozzátette, hogy az alperesnek a becsület csorbítására alkalmas tényállításai a közös gyermekkel való apai kapcsolattartás tisztázásához szükségtelenek voltak. Kifejtette, hogy az ügyfeleket megillető jogok gyakorlása és a tényfeltárás kötelezettsége nem jogosítja fel az ügyben szereplő személyeket bármilyen, a becsület csorbítására egyébként alkalmas, de valótlan tényközlésre.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a becsülethez, jóhírnévhez és az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát. Emiatt kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest bocsánatkérő levél küldésére saját kézírásával, olvashatóan, két példányban, elégtételadásként az alábbi tartalommal: „Alulírott alperes (... szám alatti lakos), ezúton fejezem ki a sajnálkozásomat, felperes felé, akiről objektíven valótlan tényeket állítottam, rágalmozó kijelentéseket tettem sérelmére, hivatalos eljárásban. E cselekményemért 1 év próbára bocsátott a **Z** Bíróság, melyet helybenhagyott a **Gy** Ítélőtábla. felperest ért rágalmozó nyilatkozataimért bocsánatot kérek, melyre a kártérítési eljárásban eljáró Törvényszék kötelezett.” A Törvényszék pontos megnevezését az illetékesség eldöntését követően kérte meghatározni.

Azt kérte még, hogy a bocsánatkérő levelét az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 3 napon belül küldje meg az alperes a felperesnek, ennek elmulasztása esetén 100.000 forint megfizetésére kötelezze a bíróság az alperest.

Kérte továbbá, hogy 230.000 forint nem vagyoni kártérítést, mint „méltányos elégtételt” fizessen meg az alperes a felperesnek. A nem vagyoni kártérítés alapját abban jelölte meg, hogy kb. 2 éve (2011. év óta) nem talál munkát a lakóhelyén és környékén, és ez az alperes rágalmozásának „köszönhető”.

Emellett kérte, kötelezze a bíróság az alperest, hogy a felperessel szembeni további jogsértésekkel hagyjon fel, és kérte az eltiltását az ismételt jogsértéstől - tekintettel arra, hogy továbbra is előfordul részéről objektíven valótlan tények állítása, melyeket sérelmére követ el, rossz színben tünteti fel, és megszégyeníti a felperest. A felperes módosított keresetében azt kérte, hogy a nem vagyoni kártérítést gyermekének, J L-nak ítélje meg a bíróság.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, bár azt jogalapjában nem vitatta.

Az elsőfokú bíróság a Ptk.75.§-ának (1) bekezdését, 76.§-át, 78.§-ának (2) bekezdését és 84.§-ának (1) bekezdés *a)-e)* pontjait alkalmazva megállapította ítéletének rendelkező részében, hogy „az alperes K. K igazságügyi pszichológus szakértő előtt 2007. május 22. napján lezajlott pszichológiai vizsgálaton a felperest az előző házasságából született, 3-4 hónapos korában elhunyt leánygyermek halálának körülményei miatt gyanúsították, de végül felmentették. Azon nyilatkozatával, >>hogya a gyermeket lehet, hogy odacsapta<<, valamint elmondta még, hogy a >>felperest minden munkahelyéről kirakták, megbízhatatlan és lopott<<, kijelentésével a becsület és az emberi méltóság, valamint a jóhírnévhez való jogát megsértette a felperesnek”.

Kötelezte ezért az elsőfokú bíróság az alperest, hogy 15 napon belül adjon elégtételt a felperesnek, melynek szövege a következő: „Alulírott alperes (... szám alatti lakos), ezúton fejezem ki a sajnálkozásomat, felperes felé, akiről objektíven valótlan tényeket állítottam, és rágalmozó kijelentéseket tettem sérelmére hivatalos eljárásban. E cselekményemért egy év próbára bocsátott a Z Bíróság, melyet a Gy Ítéltábla helybenhagyott. A Z Bíróság, mint másodfokú bíróság Bf.297/2008/3. számú ítéletében állapította meg bűnösségemet rágalmozás vétségében”.

Kötelezte az alperest, hogy nem vagyoni kártérítés címén fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 230.000 forintot, egyebekben a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte emellett az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 15.000 forint illetéket, és 15 nap alatt a felperesnek 15.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének jogi indokolásában kifejtette, hogy az alperes az eljárás során nem vitatta a jogsértés tényét és a kereset jogalapját sem. Ezért megállapította a törvényszék, hogy az alperes megsértette a felperesnek a becsülethez és az emberi méltósághoz, valamint a jóhírnévhez való jogát. Az elégtételadás keretében erkölcsi jóvátételként kötelezte az alperest bocsánatkérő levél megírására. A nem vagyoni kártérítés jogalapját fennállónak találta, annak összegét nem tartotta eltúlzottnak a személyiségi jogi jogsértés súlyosságára

tekintettel. Az általános élettapasztalat alapján, köztudomású tényként valónak fogadta el a Pp.163.§-ának (3) bekezdése alkalmazásával, hogy a felperes 2 éve nem talál munkát a lakóhelyéül szolgáló kisvárosban, Ken az alperes rágalmozása miatt. A nem vagyoni kártérítést az elsőfokú bíróság a felperesnek ítélte meg azzal az indokkal, hogy a felperes kiskorú gyermeke, J L nem áll perben.

A jogsértéstől való eltiltást nem találta indokoltnak a törvényszék, mivel a rágalmozást, mint jogsértést büntető bíróság már megállapította, és emiatt büntetéssel sújtotta az alperest. Mivel a jog tiltja a bűncselekmény elkövetését, azt az elsőfokú bíróság álláspontja szerint polgári ítéletben külön megállapítani nem kell.

A pervesztesség - pernyertesség arányára tekintettel rendelkezett a perköltségről, a felperes személyes költségmentességére is figyelemmel.

Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, kérte annak megváltoztatását és a kereseti kérelem teljes elutasítását, valamint a felperes perköltségben való marasztalását. Másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta, az alperesi bizonyítási indítvány teljesítése mellett.

Előadta, a felperes nem bizonyította, hogy kár érte őt, annak nagyságát, összegét sem, és azt sem, hogy az esetleges kára okozati összefüggésben állna az alperesnek a keresetindításhoz képest több, mint 5 évvel korábbi becsületsértő magatartásával.

Felhívta a figyelmet arra, hogy a felperes a kár mibenlétét a 2013. november 25. napján kelt pontosított keresetében úgy határozta meg, hogy az a becsületsértés következményeként fellépett frusztrációból, félelemérzésből, az előítéletektől való félelemérzésből, a kirekesztésből, a jogérvényesítés során való elhanyagoltságból, igazságtalanság érzésből, az emberekbe vetett bizalom meggyengüléséből, kiszámíthatóság hiányából adódik. Ezen érzetek fennálltát azonban a felperes nem bizonyította sem pszichológiai, sem pszichiátriai szakvéleménnyel. Azt sem igazolta, hogy segítséget igényelt volna emiatt.

Rámutatott arra, hogy a felperes 2010. év óta folyamatosan indít pereket mind az alperessel, mind pedig a hatóságokkal szemben, tehát a felperes magatartása éppen azt cáfolja, hogy az igényérvényesítésben gátolt lenne. Véleménye szerint a felperes nagyon is aktív pereskedő.

Kifogásolta, hogy köztudomású tényként fogadta el a felperes állítását az elsőfokú bíróság, ugyanakkor az alperes bizonyítékait nem értékelte.

Csatolta a felek közötti viták során keletkezett rendkívül nagy terjedelmű iratokban a felperes által írt beadványt, mely szerint 2011. évben nem amiatt nem talált munkát a felperes, mert a k-i kis közösségben az alperes magatartása ebben akadályozta, hanem az élelmiszeriparban tomboló komoly válság okán.

Hivatkozott arra is, hogy ugyan igazságügyi pszichológus szakértő előtt valóban megtette a per tárgyát képező, a felperesre nézve hátrányos, kifogásolt kijelentéseket, azonban az nem nagy nyilvánosság előtt történt, és ő maga ezen állításokat nem terjesztette.

Rámutatott arra, hogy a felperes saját nyilatkozata szerint az általa állított problémák 2007. év június 19. napja óta állnak fenn, tehát 5 évnél régebb óta, azaz

igénye elévült. Kifogásolta, hogy elévülési hivatkozásával a törvényszék nem foglalkozott, arra az ítélet indokolása nem tért ki.

A felperes az alperes fellebbezésére tett ellenkérelmében az alperest bocsánatkérő levél megírására kötelező ítélet rész helybenhagyását kérte, egyebekben az ítélet részleges hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság eljárásának megismétlését, új határozat meghozatalára utasítását indítványozta, amelynek során kérte kihallgatni az általa már az elsőfokú eljárásban is megjelölt tanúkat, **R.Gt** és **R.Mt** állítása alátámasztására.

Felhívta a figyelmet: a felperes nem a jogérvényesítés során való elhagyatottságtól, hanem a jogérvényesítés során való *elhagyatottság érzésétől* fél, előbbi nem volt kereseti kérelme. Ezért az alperes bizonyítási indítványa nem áll összefüggésben a felperes keresetével. Így az alperes egy nem létező kereseti kérelemmel szemben kíván bizonyítani.

A kár bekövetkezésének időpontját úgy pontosította, hogy a felperes nem állított olyant korábban, hogy a károsodásai 2007. június 19. napján alakultak ki, hanem azt állította, hogy „2007. június 19. óta vannak”, amely álláspontja szerint nagy különbség. Hangsúlyozta, hogy a felperes által felkínált tanúkat ki kellett volna hallgatni, mert a károsodásról a tanúk tudnak nyilatkozni.

Utalt arra, hogy a jogérvényesítés során való elhagyatottságtól való félelem 2007. decemberében alakult ki, de a kiszámíthatóság érzésének hiánya és az emberekbe vetett bizalom meggyengülése csak ezt követően.

Felhívta a figyelmet arra is, hogy 2012. november 22. napján írásban felszólította az alperest a nem vagyoni kártérítés megfizetésére, amely 2012. november 26. napján szabályszerűen kézbesítésre került.

Leszögezte, hogy a polgári bíróságot köti a büntető bíróság elmarasztaló ítélete.

Hangsúlyozta, hogy az elmúlt 15 évben **Ken** és környékén dolgozott ténylegesen, bár a munkát adó cégek központja valóban **Bre** koncentrált, munkavégzése rugalmas és változó helyszínű volt.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a jogvita alapjául szolgáló tényeket részben helyesen állapította meg és részben helyes jogszabályokat alkalmazott. A levont következtetésekkel azonban a másodfokú bíróság nem mindenben értett egyet, ezért a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta.

Az ítélet tábla kiemeli, hogy a büntető ügyben eljáró bíróságnak a jogerős ítélete a bűncselekmény elkövetése és az annak alapjául szolgáló tények körében köti a polgári perben eljáró bíróságot (BDT2010.2249.). A jelen esetben a **Z** Bíróság, mint másodfokú bíróság Bf.297/2008/3. számú, 2008. július 1. napján kelt és jogerős ítéletével megállapította, hogy az alperes bűnös a Btk.179.§-ának (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő rágalmozás vétségében azért, mert 2010. május 22. napján **K. K** igazságügyi pszichológus szakértő által végzett szakértői vizsgálaton tényként állította, hogy felperes „lehet, hogy odacsapta” az előző házasságából született, 3-4 hónapos korában elhunyt gyermeket, valamint hogy „minden

munkahelyéről kirakják, megbízhatatlan, lopott". A jogerős ítéletet a **Gy** Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Bhar.70/2008/3. számú, 2009. november 24. napján kelt végzésével helybenhagyta.

A jogerős büntető ítélet alapját képező, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (régi Btk.) 179.§-ának (1) bekezdése szerint rágalmazás vétségét az követi el, aki valakiről más előtt, a becsület csorbítására alkalmas tényről állít vagy híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 76.§-a értelmében a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen a becsület és az emberi méltóság megsértése. Az állandó bírói gyakorlat alapján a becsület a személy társadalmi megítélése. Az emberi méltóság anyajog, egyéni tulajdonságoktól függetlenül minden embert megillet. A becsület sérelmével jár a valótlan vagy a valóságot hamis színben feltűntető tények, illetve az ilyen tényeken alapuló értékítélet közzéadása is. Ez egyben a jóhírnév sérelmét is eredményezi. A Ptk.78.§-ának (2) bekezdése szerint ugyanis a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényről állít, híresztel vagy való tényről hamis színben tüntet fel.

Mivel a felperes a rágalmazás törvényi tényállását megvalósította - ezt büntető bíróság jogerős ítéletében megállapította -, így ugyanezen magatartásával elkövette a polgári jog szerinti becsület, jóhírnév és emberi méltóság megsértését is. E megállapítás körében a polgári bíróságnak mérlegelési lehetősége nem volt, a rágalmazás elkövetése okán az ugyanazon magatartással elkövetett személyhez fűződő jogok megsértését meg kellett állapítania, a Ptk.84.§-ának (1) bekezdés *a)* pontjára is tekintettel.

A Ptk.84.§-ának (1) bekezdés *c)* pontjában szabályozott elégtételadás iránti kérelmet az ítéltábla az elsőfokú bírósággal egyezően alaposnak találta a felperest ért sérelem súlyára tekintettel, annak kiküszöbölése érdekében.

Ezért tehát az ítéltábla a Ptk.84.§-ának (1) bekezdés *a)* pontjában írt megállapítást és *c)* pontja szerinti elégtétel adásra kötelező elsőfokú ítéleti rendelkezést lényegében helybenhagyta. E rendelkezéseket azonban átfogalmazta, a szükségtelen részeket elhagyta, illetőleg a nyelvtanilag helytelen, értelmezhetetlen rendelkezéseket mellőzte, így a felperes igényét ebben a körben sem minden vonatkozásban teljesítette.

Alappal sérelmezte ugyanakkor az alperes, hogy az elsőfokú bíróság nem foglalkozott az elévülési kifogásával. Ezért az ítéltábla az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást és az indokolást az alábbiakkal egészíti ki:

A felperes eredeti kereseti kérelmében a kárát abban jelölte meg, hogy két év óta, azaz 2011. év őszé óta nem talál munkát Ken és környékén, amelyet annak tud be,

hogyan az alperes róla 2007. május 22. napján K. K igazságügyi pszichológus szakértő előtt a becsület csorbítására alkalmas kijelentéseket tett.

Később, a 2013. november 25-én a bírósághoz érkezett beadványában olyképpen pontosította kereseti kérelmét, hogy „károsodásom tekintetében köztudomású tényként jelölöm meg az életemben következményként fellépett frusztrációt, félelemérzést, félelemérzést az előítéletektől, kirekesztésről, a jogérvényesítés során való elhanyagoltságtól, igazságtalanság érzést, emberekbe vetett bizalom gyengülését, kiszámíthatóság hiányának érzését, amelyek miatt pszichés hatások jönnek figyelembe”. Az alperes fellebbezésére benyújtott ellenkérelmében úgy reagált a felperes, hogy „kénytelen vagyok megismételni az elsőfokú eljáráshoz hasonlóan, hogy a felperesnek ilyen keresete nincsen... a felperes keresetében a jogérvényesítés során az elhanyagoltságtól való félelme szerepel és nem a jogérvényesítés során való elhanyagoltsága érzése, mely kapitális különbség”.

A másodfokú bíróság nem pontosan tudta értelmezni, hogy mit állít kárként a felperes. Mindazonáltal a kár bekövetkezésének időpontját maga a felperes jelölte meg 2007. június 19. napjában a 2014. február 11-én a K Törvényszékhez 11.P.21.234/2013/8. számon érkezett előkészítő iratában. Ezt az írásbeli kijelentést szóban is megerősítette a felperes a 2014. február 12. napján megtartott tárgyaláson, amelyet a 11.P.21.234/2013/9. számú jegyzőkönyv 2. oldal 3. bekezdése rögzített: „2007. június 19. napja óta vannak ezek a bizonyos problémák az életében.” Ezt az időpontot a fellebbezési ellenkérelmében már elhomályosította, amikor a következőket írta: „a felperes nem állított olyant, hogy a károsodásai 2007. június 19. napján alakultak ki, hanem azt állította, hogy 2007. június 19. napja óta vannak, mely szintén nagy különbség”.

A károsodás jelentkezésének kezdő időpontjaként azonban kétség kívül 2007. június 19. napját jelölte meg maga a felperes.

A Ptk. a következőképpen rendelkezik az elévülésről:

324.§ (1) A követelések öt év alatt elévülnek, ha a jogszabály másként nem rendelkezik. 325.§ (1) Az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet.

326.§ (1) Az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált.

(2) Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított egy éven belül - egy éves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetében pedig három hónapon belül - a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt vagy abból egy évnél illetőleg három hónapnál kevesebb van hátra.

327.§ (1) A követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása - ideértve az egyezséget is -, végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése megszakítja az elévülést.

A jelen esetben 2007. június 19. napja az a nap, amikor a felperes követelése esedékessé vált, az elévülési 5 éves határidőt ettől az időponttól kell számítani. Az elévülés kezdő időpontját ugyanis az határozza meg, hogy a károsult mikor jutott

teljes körűen az igényérvényesítéshez szükséges információk birtokába (P Ítéltábla Pf.III.20.460/2009/4., EBH2004.1120., BH2005.104.). 2007. június 19-én a felperes kárának bekövetkeztét már bizonyosan érezte, az igényérvényesítéshez szükséges információk birtokába is jutott, hiszen 2007. július 17. napján erre tekintettel terjesztette elő a K Városi Bíróság előtt a magánindítványát (9.B.189/2007/1.). Magánindítványában a felperes maga jelezte, hogy 2007. június 16. napján vette kézhez azt a becsületsértő, rágalmozó kijelentéseket tartalmazó szakvéleményt, amely a jelen per tárgyát is képezi. A magánindítvány tétele egyértelműen arra utal, hogy a felperes már akkor felmérte az indítványa tárgyává tett cselekmény súlyát és reá nézve hátrányos mivoltát.

A bíróságnak az igényérvényesítésekor és az elévülés kérdésében annak kezdő határideje megállapítása körében a kereseti kérelemből, a felperes nyilatkozatából kell kiindulnia (F Ítéltábla 9.Pf.21.570/2011/5.). Így bármilyen károsodása áll is fenn a felperesnek 2007. június 19. napja óta, igénye érvényesítésére 2012. június 19. napjáig volt lehetősége a Pp.-nek a határidők számítására vonatkozó 103.§-ának (3) bekezdésére tekintettel.

Még ha a büntetőeljárás nyugtatta is volna az elévülési határidőt, úgy az elévülés nyugvásának végső időpontja 2009. november 24. napja volt, amikor a Gy Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság meghozta a Bhar.70/2008/3. számú határozatát. 2009. november 24. napját követően pedig még több, mint egy év állt a felperes rendelkezésére az általános 5 éves elévülési időből, így 2012. június 19-e továbbra is az az időpont, amelyen belül a felperes követelését eredményesen érvényesíthette volna.

A felperes hivatkozott arra, hogy a 2012. november 22. napján kelt, és az alperes részére 2012. november 26. napján kézbesített levelével felszólította az alperest, hogy fizessen meg a sérelmére elkövetett rágalmozás miatt 230.000 forintot „kártalanításként”. E fizetési felszólítás azonban az elévülés eltelte után történt, így az nem szakította meg a már bekövetkezett elévülést.

A felperesnek a nem vagyoni kártérítésre irányuló kereseti kérelme tehát elévült.

Elévülési kifogás esetén a bíróságnak először abban a kérdésben kell döntenie, hogy a perbeli követelés elévült-e. Az elévült követelés bírósági úton nem érvényesíthető, ezért bíróság a keresetet érdemben nem bírálhatja el (BH2006.220., a Kúria 2014. évi P.5. számú Elvi határozata). A fentiekre tekintettel az ítéltábla nem vizsgálta a felperes elévült nem vagyoni kártérítés iránti igénye vonatkozásában a kár mibenlétét, az alperes rágalmozó magatartásával való összefüggéseit, illetve annak összegét.

Az alperesnek a teljes követelés elévülésével összefüggő hivatkozása körében az ítéltábla rámutat arra, hogy az állandó bírói gyakorlat szerint a személyiségvédelmi igények közül az objektív jogkövetkezmények alkalmazása iránti igények nem évülnek el, így a jogsértés megállapítása és elégtételadásra irányuló igény esetén

az elévülés kérdése nem merülhet fel. Ugyanakkor a szubjektív jogkövetkezményként alkalmazandó kártérítési igényre a Ptk.324.§-ának (1) bekezdésében foglalt elévülés szabálya irányadó (Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.383/2010/10., F Ítéltábla 2.Pf.21.707/2010/5.).

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta.

A felperes fellebbezési ellenkérelmével összefüggésben a másodfokú bíróság utal arra, hogy ellenkérelemben az ítélet hatályon kívül helyezését kérni nem lehet, csatlakozó fellebbezést (Pp.244.§-ának (1) bekezdése) pedig a felperes nem terjesztett elő.

Rámutat továbbá az ítéltábla arra, hogy fogalmilag kizárt olyan rendelkezéssel szemben fellebbezést előterjeszteni, amely a perbe vitt igényeknek helyt adott. A Pp.235.§-ának (1) bekezdése értelmében ugyanis a fellebbezésben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a fellebbezés irányul, és elő kell adni, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja. A felperes fellebbezési ellenkérelme annak ellenére nem volt csatlakozó fellebbezésnek tekinthető, hogy az az elsőfokú ítélet részbeni hatályon kívül helyezésére irányult, ugyanis a beadvány tartalma szerint a felperes nem az elsőfokú ítélet megváltoztatását, hanem annak teljesebb bizonyítással történő megalapozását kívánta elérni. Ezért a fellebbezési ellenkérelmet tartalma szerint figyelembe véve úgy tekintette a másodfokú bíróság, hogy a felperes nem ellenezte az alperes hatályon kívül helyezésére irányuló indítványát. A hatályon kívül helyezésre azonban a másodfokú bíróság a fent már kifejtetteiből következően nem látott okot.

Az alperes fellebbezése részben volt sikeres, közel azonos arányú és súlyú volt az alperes teljesített fellebbezése a felperes teljesített kereseti kérelmével, így a Pp.81.§-ának (1) bekezdés alapján a másodfokú bíróság úgy rendelkezett, hogy a saját költségét mindkét fél maga viseli.

A Pp.87.§-ának (1) és (2) bekezdésére tekintettel azonban a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának összegét nem állapította meg, csak annak viseléséről rendelkezett. A pártfogó ügyvédi díj összegét a kirendelő hatóság állapítja meg.

A közel azonos pernyertesség - pervesztesség arányára figyelemmel rendelkezett úgy a másodfokú bíróság, hogy a fellebbezési illeték fele összegét az alperes köteles viselni, míg a felperesre jutó fele összeget a felperes személyes költségmentessége folytán a Magyar Állam viseli az Itv.74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr.13.§-ának (1) és (2) bekezdése, valamint 14.§-a szerint.

P é c s , 2014. szeptember 23.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vagyicska Petra s.k. előadó bíró, dr. Berki Csilla s.k. bíró